

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Unntatt fra offentlighet i henhold til offl.
§ 13 jf. fvl. § 13 første ledd nr. 1

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:

DATO: / DATE:

2018

Vedtak om tilbakekall av autorisasjon som sykepleier

Statens helsetilsyn har vedtatt å tilbakekalle din autorisasjon som sykepleier i medhold av helsepersonelloven § 57 første ledd. Vi har kommet til at du er uegnet til å utøve ditt yrke forsvarlig på grunn av «uforsvarlig virksomhet» samt «grov mangel på faglig innsikt» og at du er uegnet til å utøve ditt yrke som sykepleier på grunn av «atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen».

Dette betyr at du ikke lenger kan arbeide eller titulere deg som sykepleier.

Du kan klage på vedtaket innen tre – 3 – uker fra du mottar dette brevet.

Saksbehandlingen hos Statens helsetilsyn

Statens helsetilsyn viser til tilsynssak oversendt fra Fylkesmannen i [redacted] 2017. Tilsynssaken gjelder rollesammenblanding og ble opprettet på bakgrunn av en bekymringsmelding av [redacted] 2017 fra Sykehuset [redacted]

Den [redacted] 2017 mottok vi i forsendelse fra Fylkesmannen [redacted] klage av [redacted] 2017 fra [redacted] født [redacted] (heretter kalt pasienten), fremsatt overfor Pasient- og brukerombudet [redacted]

Vi orienterte deg i brev av [redacted] 2017 om at vi ville vurdere å tilbakekalle din autorisasjon. Du har uttalt deg i e-post datert [redacted] 2017 og i brev av [redacted] 2017 fra advokat [redacted]

Den [redacted] 2018 var du i møte i Statens helsetilsyn sammen med din advokat. Vi sendte deg den [redacted] 2018 referat fra møtet. Du har ikke kommentert møtereferatet.

Saksforholdet

Du er utdannet ved [redacted] sykepleierhøgskole, og fikk autorisasjon som sykepleier den [redacted]. Du er født [redacted] og ditt helsepersonellnummer er [redacted]. På tidspunktet for de aktuelle hendelsene var du ansatt som sykepleier ved [redacted]

Sykehuset [redacted] psykisk helse og rus [redacted]

[redacted] Du har sagt opp din stilling.

Statens helsetilsyn har vurdert saken på grunnlag av dine uttalelser og dokumentene du har fått oversendt tidligere i saksbehandlingen. Under gjør vi rede for forholdene som har hatt betydning for vår vurdering.

Fremstilling av hendelsesforløpet

Av bekymringsmeldingen av [redacted] 2017 fra [redacted] med vedlegg fremgår det at du har erkjent at du tok initiativ til å innlede en privat og nær relasjon til en pasient som du var behandler for ved [redacted] i perioden [redacted] 2016 til [redacted] 2016.

Du opplyste din arbeidsgiver om at du hadde en relasjon til pasienten og den [redacted] 2017 og [redacted] 2017 ble det avholdt møter mellom deg og din arbeidsgiver. Av møtereferatene fremgår det at du bekreftet at det var du som først tok initiativ til kontakt med pasienten. Du avkreftet at du og pasienten har vært i et romantisk forhold, hatt fysisk samkvem eller nytt rusmidler sammen.

Pasienten ble innlagt den [redacted] 2017 ved [redacted] og [redacted] fortalte da om deres relasjon. [redacted] fortalte at dere hadde et forhold og at du hadde sviktet [redacted]. Pasienten uttrykte at [redacted] var såret og krenket, samtidig som [redacted] hadde sterke følelser for deg. Pårørende har formidlet at de tolket deres forhold til å være et kjæresteforhold. En kollega av deg har også beskrevet forholdet deres som grensende mot kjærester, basert på tekstmeldinger og bilder pasienten har vist frem i saken. Tekstmeldingene og bildene er ikke forelagt Statens helsetilsyn, men i møte med Statens helsetilsyn har du oppgitt at du i ettertid ser at noen av meldingene har vært av en fleipende karakter som lett kan misforstås av andre. Når det gjelder bilder så dreier dette seg om bilder på din mobil som du tok av pasienten da du skulle hjelpe [redacted] å opprette en «datingside» på [redacted]

Kontakten har ifølge deg bestått i at du har hjulpet pasienten med praktiske ting i forbindelse med flytting og bistått i pasientens kontakt med [redacted]. Du har også lånt pasienten penger og hjulpet [redacted] med å selge eiendeler på [redacted]. Videre har du hatt kontakt med [redacted] ruskonsulent på mail og telefon og fulgt en dialog med pasientens arbeidstaker etter at [redacted] ble utskrevet fra [redacted]. Du involverte deg i å skaffe pasienten frivillig arbeid ved tiltaket [redacted] til tross for at din arbeidsgiver frarådet dette.

Du viser til at du har bidratt til at pasienten har kunnet hente seg inn igjen etter [redacted] tilbakefall til rus i [redacted] og vært tilgjengelig som støtte for pasienten. Støtten har vært i form av samtaler med pasienten. Du har trøstet [redacted], holdt rundt [redacted] og gitt [redacted] en skulder å gråte på. Du opplevde at pasienten – og andre i [redacted] situasjon – hadde behov for en oppfølging ut over det som sykehuset kunne gi i behandlingen og du involverte deg derfor som medmenneske.

I møtet [redacted] 2017 ble det tatt opp med deg en episode som skjedde i etterkant av forrige møte, [redacted] 2017 kl [redacted]. I en e-post av [redacted] 2017 sendt til spesialrådgiver for HR har du redegjort nærmere for episoden. Du hadde da reist ut til pasienten for å hente en sekk i boden [redacted], som du hadde hjulpet pasienten med å selge. Sekken skulle leveres til en kjøper, og du dro til pasienten for å hente den. Du trodde at pasienten på det tidspunktet var innlagt på [redacted]. Det var imidlertid fullt lys på

hjemme hos [redacted] og du så pasienten liggende på golvet. Etter kort tid så du at [redacted] beveget seg. Du antok dermed at [redacted] sannsynligvis sov ut rusen etter et tilbakefall, og du forlot [redacted] bopel uten å tilkalle hjelp eller på egen hånd kontrollere [redacted] tilstand. Du forklarer din handling med at dette ikke var en situasjon som ville oppstått under normale omstendigheter. Du hadde nylig vært i samtale med din arbeidsgiver, hvor du hadde fått beskjed om å ikke ha kontakt med denne pasienten. I etterkant har du imidlertid erkjent at du burde ha sjekket pasientens helsetilstand. Du hadde kontakt med pasienten de to påfølgende dagene. Ifølge din uttalelse valgte du etter dette å ikke besvare pasientens videre forsøk på kontakt.

Det ble avholdt et nytt møte [redacted] 2017 mellom deg og arbeidsgiver hvor det ble opplest noen tekstmeldinger du og pasienten sendte til hverandre i [redacted] 2017. Pasienten har blant annet skrevet «jeg elsker deg». I forbindelse med at pasienten har vært lei seg for at [redacted] ikke har hatt kjæreste har du skrevet at [redacted] må ta «fantasien og hendene dine i bruk» frem til nye [redacted] dukker opp. Ifølge deg var dette ikke ment med en seksuell undertone, men derimot som en avvæpnende bekreftelse på den følelsesmessige situasjonen. SMS'en var ifølge deg sendt i forbindelse med at pasienten var fortvilet over eget tilbakefall til alkohol og hadde følelser knyttet til tanker bl.a. om [redacted]. I brev av [redacted] 2018 til Statens helsetilsyn har du referert hele SMS'en på følgende måte: «Tenk så jævlig mye verre det kunne ha vært. Nå vet du i alle fall at [redacted] (pasienten, vår merknad) er i stand til litt av hvert, du har følelser, du lever, ikke bare eksisterer. Bruk fantasien din og de friske hendene dine...frem til nye [redacted] dukker opp. Selv om det ikke blir oss så tror jeg andre vil få stor glede av deg, unner deg kun det beste. Håper vi klarer å bevare vennskapet og at dine følelser overfor meg ikke blir for trøblete for deg. Nå er det natta her. Vi snx.»

I møtet vurderer din arbeidsgiver at pasientens [redacted] tilbakefall til rus i perioden hvor dere hadde kontakt, kan knyttes til følelsene pasienten hadde utviklet for deg. I din kommentar av [redacted] 2017 til referatet forklarer du at du ikke opplever at [redacted] tilbakefall handler om [redacted] følelser for deg, men er relatert til vanskelige [redacted]. Samtidig erkjenner du at ditt engasjement kan ha bidratt til at pasienten har avslått helsehjelp til fordel for å være i kontakt med deg. Av møtoreferatet fremgår det at pasienten har lånt [redacted] av deg, i tillegg til en sum med penger for å dekke utgifter til opprettelsen av en konto på nettstedet [redacted].

I et møte med arbeidsgiver den [redacted] 2017 påpekes at det ble gjennomført internundervisning i [redacted] 2017 om rollesammenblanding, men at du til tross for dette bidro til en utvikling av en privat og nær relasjon til pasienten. I møtet legger du frem et skriv hvor du erkjenner alvoret i saken, og beskriver hvordan du skulle handlet annerledes. Som årsak til at du handlet slik du gjorde, viser du til at mennesker med rus og psykiske lidelser ofte er en stigmatisert gruppe med dårligere livsbetingelser enn andre. Du har opplevd at pasienter blir skadelidende grunnet manglende koordinerte tiltak og samarbeid. Perioden etter utskrivelse er en svært sårbar fase for pasientene, og du har tidvis vært fortvilet over lite fleksibilitet i «systemet», noe som har påvirket din tenkning i aktuell situasjon.

Du orienteres om at arbeidsgiver ønsker å bringe arbeidsforholdet til opphør. Arbeidsgiver angir som et sentralt moment den tilliten og posisjonene [redacted] skal ha overfor befolkningen og pasientene. Ifølge arbeidsgiver må det tillegges vekt at tilliten

og omdømmet til [redacted] svekket på grunn av din opptreden. Dette gjør det også vanskeligere å omplassere deg til stillinger som krever omgang med pasienter i rolle som helsepersonell. Alternativt må man se på stillinger hvor det ikke kreves pasientkontakt.

Gjennomgått veiledning

Du har gjennomgått veiledning om temaet rollesammenblanding ved flere anledninger. Av internt notat datert [redacted] 2017 fremgår det at du mottok veiledning av din daværende seksjonsleder i [redacted] 2015, etter at du hadde vært på hjemmebesøk og ryddet i en leilighet sammen med en annen pasient. Du hadde presentert deg som pasientens [redacted]. I møtet med din arbeidsgiver ble det drøftet hvilke uheldige konsekvenser det kan ha for pasienten at ansatte blander roller, men også at man i tjenesten utgir seg for å være en annen enn den man er. I møte med Statens helsetilsyn har du oppgitt at du var med pasienten hjem for å rydde i vedkommendes leilighet. Det viste seg at vaskemaskinen var ødelagt, og reparatør måtte kontaktes. Pasienten ville ikke at reparatøren skulle få vite at du var der som behandler, og du presenterte deg som pasientens [redacted] for ikke å bryte taushetsplikten.

Det ble også gjennomført samtaler med deg [redacted] 2016 hvor rollesammenblanding ble tematisert på bakgrunn av to enkeltepisoder knyttet til pasienten i denne aktuelle saken. Den ene episoden gjaldt et kafébesøk du hadde med pasienten [redacted] 2016, og du var ikke enig i arbeidsgivers vurdering på det tidspunktet. Den andre episoden dreide seg om formidlingen av arbeidet ved tiltaket «[redacted]», hvor du fikk veiledning om hvor grensene går.

Det ble i tillegg gjennomført internundervisning ved [redacted] med temaet rollesammenblanding i [redacted] 2017, hvor du deltok. Du presiserer at internundervisningen var frivillig.

Arbeidsgiver vurderer at du har fått tydelig veiledning om rollesammenblanding i flere samtaler, at du likevel bevisst har valgt å jobbe som du har gjort og valgt å involvere deg privat i pasienten, og at dette er noe av kjernen i problematikken.

Opplysninger om pasienten

Statens helsetilsyn har mottatt den aktuelle pasientens journal for perioden [redacted] 2016 til [redacted] 2017. Det er notert tre innleggelses ved [redacted] i perioden; fra [redacted] til [redacted] 2016, fra [redacted] 2016 til [redacted] 2017, og deretter ble [redacted] [redacted] 2017. I journalnotat/behandlingsplan er du oppgitt som behandler i første periode.

Av journalen fremgår det at pasienten lider av alkoholavhengighet og depresjon. [redacted] [redacted]. Pasienten har oppgitt å ha problemer på flere områder, [redacted]. Det fremgår videre at [redacted] har [redacted] har [redacted] og har fremstått som hjelpetrengende og utrygg.

Ditt tidligere forhold til pasienten er jevnlig nevnt i [redacted] journal under oppholdet [redacted] 2017 til [redacted] 2017. Av journalen framgår det at pasienten under oppholdet stadig kommer tilbake til hvor opprørt [redacted] er fordi [redacted] var sviktet av deg. Det fremgår av klagen av [redacted] 2017 fra pasienten at du etter innleggelsen [redacted] 2016 skal ha foreslått «hjemmeundervisning» og at du var pådriver for at

dere skulle ha samtaler hjemme hos [REDACTED]. Dere traff også hverandre utenfor behandlingsopplegget, og etter hvert ble pasienten svært glad i deg.

[REDACTED]

Du skal stadig ha sagt til pasienten at du kunne miste jobben dersom deres relasjon ble kjent. Forholdet opplevdes av pasienten som nært og intimt. Dere var fysiske, uten at dere hadde et seksuelt forhold. Pasienten oppfattet at bare [REDACTED] gjorde som du sa, ville forholdet bli mer intimt. [REDACTED] oppfattet at du ertet [REDACTED] for å få [REDACTED] til å gjøre som du ville. Det var vanskelig for [REDACTED] å skille når du opptrådte som helsepersonell eller som [REDACTED]s venn/kjæreste. Til tross for at [REDACTED] ble dårligere, oppsøkte [REDACTED] ikke hjelp fordi [REDACTED] kun forholdt seg til deg.

Du skal ha tatt deg inn på pasientens telefon og slettet korrespondansen mellom dere, for deretter å ta med deg SIM-kortet. Videre skal du ha oppsøkt pasienten på [REDACTED]

I [REDACTED] 2017 skrev pasienten seg ut fra [REDACTED] fordi det var vanskelig å forholde seg til kolleger/venner av deg.

Dine uttalelser

Du har uttalt deg i brev av [REDACTED] 2017 til din arbeidsgiver og i møte med Fylkesmannen i [REDACTED] der [REDACTED] 2017. Du har også uttalt deg til Statens helsetilsyn i e-post av [REDACTED] 2017, brev av [REDACTED] 2017, brev fra advokat [REDACTED] av [REDACTED] 2018 og i møte [REDACTED] 2018.

I brev av [REDACTED] 2017 og i møte med Fylkesmannen [REDACTED] 2017 har du forklart at du ikke anså tidligere veiledning fra arbeidsgiver som annet enn tilfeldige samtaler relatert til enkelthendelser. Du uttaler videre at du ikke har oppfattet pasienten som forelsket i deg. Din tillitsvalgt forteller at du har fremstått som ærlig og oppriktig, viser innsikt og er reflektert. Det påpekes at veiledningen har vært for dårlig og for dårlig dokumentert, og at prosessen har vært for rask. Videre påpekes at det var pasienten som i den aktuelle saken tok initiativ til kontakt i etterkant av behandling ved [REDACTED]

Du er lei deg for de belastningene saken har påført pasienten, pårørende, kollegaer og deg selv. Du erkjenner at du burde håndtert flere av situasjonene knyttet til saken på en annen måte. For det første burde du meldt fra til arbeidsgiver om at pasienten hadde forsøkt å opprette kontakt med deg gjennom tekstmeldinger på din private telefon, i stedet for å besvare disse henvendelsene. For det andre burde du journalført all din kontakt med pasienten og med [REDACTED] ruskonsulent. For det tredje burde du undersøkt om pasienten trengte hjelp da du fant [REDACTED] liggende på gulvet på sin bopel [REDACTED] 2017. Du burde videre ha rådført deg med din leder dersom du opplevde svikt i oppfølgende instanser, og ikke ta avgjørelser på egen hånd.

Til tross for tidligere samtaler har du ikke tatt helt på alvor konsekvensene av rollesammenblanding. Du har trodd at det å «strekke seg litt ekstra» kunne gjøre en forskjell til det positive for pasienten. Du erkjenner at det følelsesmessige har fått råde over din profesjonalitet og vurderingsevne, og beklager det på det sterkeste.

For fremtiden ønsker du å være mer bevisst på din profesjonelle rolle og stillingsinstruks, du vil be om jevnlig veiledning av bedriftshelsetjenesten for å sikre at du holder deg innenfor de rammene som lovverket setter og ha en sterk bevissthet rundt maktforholdet mellom helsepersonell og pasient. Videre kommer du ikke til å ha kontakt med pasienter etter arbeidstid og du vil be om veiledning fra leder dersom du igjen skulle oppleve følelser hos deg selv eller pasienter, som går utover det profesjonelle.

I brev av [redacted] 2017 uttaler du deg i tilknytning til pasientens klage. Du gjennomgår her noe av saksforholdet og oppfatter at det fremkommer opplysninger og beskyldninger som du ikke kjenner deg igjen i. Du gjentar videre at du ikke har hatt andre intensjoner enn å hjelpe pasienten.

Du påpeker at det fremstår som om dere har hatt tett kontakt fra 2016, men at den tette relasjonen har vært etter utskrivelsen og fra [redacted] 2017. Etter din vurdering har ikke pasienten unngått andre behandlere for å skåne deg.

I uttalelse av [redacted] 2018 fra advokat [redacted] opplyses at pasienten i perioden [redacted] 2017 har sendt svært ubehagelige og truende meldinger til deg. Vedlagt fulgte meldinger med blant annet trussel om politianmeldelse. Du hevder at meldingene har betydning for vurderingen av pasientens troverdighet og viser at [redacted] er villig til å gå langt for å ødelegge for deg. Dette har ifølge deg betydning for bevisvurderingen i en sak der det står ord mot ord.

Du har oppsøkt psykolog for å få råd og veiledning. Ifølge deg er du nå godt rustet til å håndtere de utfordringer som sykepleiere står overfor i kontakt med pasienter. På bakgrunn av at du ikke har hatt et kjæresteforhold/intimt forhold, sett i sammenheng med den innsikten du viser i etterkant, anføres det at det ikke er noen fare for pasientsikkerheten eller tilliten til helsepersonell forbundet med at du beholder din autorisasjon. Dersom det skal ilegges en reaksjon, anføres at det i så fall må være tilstrekkelig med en advarsel i denne saken. Til sammenligning vises det til Statens helsetilsyns vedtak av [redacted] 2016.

I et eget notat har du kommentert brevet av [redacted] 2017 fra Statens helsetilsyn. Blant annet benekter du at du har tatt pasientens SIM-kort eller slettet meldingene [redacted], og du oppsøkte ikke pasienten på [redacted] arbeidsplass. Du hadde et ærend der, og [redacted]. Dine øvrige kommentarer refererer vi ikke her, idet de er hensyntatt i saksfremstillingen overfor.

I møte med Statens helsetilsyn [redacted] 2018 presiserte du at de samtalene som arbeidsgiver har kalt «veiledning» ikke ble oppfattet som veiledning for deg, og du skjønnte ikke før etter en stund hvor alvorlig saken ble oppfattet av arbeidsgiver. Du mener selv at en av grunnene til din involvering i saken var at du som behandler i rusomsorgen møtte det du oppfattet som en hjelpetrengende [redacted] som virkelig ønsket en endring i eget liv. Systemet som skal bidra til å hjelpe slike pasienter er en tidtrøtte, og for å bidra til at ting skulle skje raskere for pasienten, kontaktet du ulike instanser som for eksempel [redacted], selv om dette strengt tatt ikke var din jobb. Du erkjenner at du kanskje har trådt over en grense i kontakten med for eksempel [redacted]. Pasienten ble etter hvert forelsket i deg, til tross for at du flere ganger ga tydelig

uttrykk for at det ikke kunne eller ville oppstå noe forhold mellom dere. For øvrig er opplysningene gitt i møtet tatt inn i saksfremstillingen over.

Uttalelse fra din behandler

I uttalelse av [redacted] 2018 fra psykologspesialist [redacted] opplyses at du har hatt tre konsultasjoner i [redacted] 2018. Fokus i samtalene har vært hva du ville gjort i dag; når ville du handlet annerledes og når burde du skjønt at rammer og grenser var overskredet. I den forbindelse har du sammen med din behandler forsøkt å identifisere når du bør være ekstra på vakt når det gjelder egen atferd. Etter psykologspesialistens vurdering har du reflektert grundig over aktuelle problemstillinger, også i forkant av samtalene, og du har vært opptatt av læring og bevisstgjøring omkring egen profesjonelle rolle for å unngå å komme i en lignende situasjon igjen.

Uttalelser fra arbeidsgivere

Den [redacted] 2018 fikk vi tilsendt uttalelse fra din arbeidsgiver [redacted]. Din arbeidsgiver bekrefter at de er kjent med tilsynssaken. Du har siden [redacted] 2017 jobbet som miljøvernsterapeut i medlevertturnus på barneverninstitusjon hvor du oppleves som seriøs, profesjonell, pliktoppfyllende og positiv.

I uttalelse av [redacted] 2018 fra [redacted] fremgår at du den [redacted] 2018 begynte som sykepleier på timebasis. Din arbeidsgiver bekrefter at de er kjent med tilsynssaken, og de ønsker å gi deg fast stilling dersom du får beholde din autorisasjon.

Statens helsetilsyns vurdering

Statens helsetilsyn har på bakgrunn av opplysningene i saken vurdert om det er grunnlag for å tilbakekalle din autorisasjon som sykepleier. Vilkårene for tilbakekall følger av helsepersonelloven § 57 første ledd, som lyder:

«Statens helsetilsyn kan kalle tilbake autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning dersom innehaveren er uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig på grunn av alvorlig sinnslidelse, psykisk eller fysisk svekkelse, langt fravær fra yrket, bruk av alkohol, narkotika eller midler med lignende virkning, grov mangel på faglig innsikt, uforsvarlig virksomhet, grove pliktbrudd etter denne lov eller bestemmelser gitt i medhold av den, eller på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen.»

De sentrale vurderingstemaene er om du ved å innlede en privat og nær relasjon til en pasient er uegnet til å utøve ditt yrke som sykepleier forsvarlig på grunn av uforsvarlig virksomhet, grov mangel på faglig innsikt og/eller om du er uegnet på grunn av en atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen.

En viktig bestemmelse i vurderingen av om du har utvist «uforsvarlig virksomhet» og/eller «grov mangel på faglig innsikt» er helsepersonelloven § 4 første ledd, som lyder:

«Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig.

I saker der Statens helsetilsyn vurderer å tilbakekalle en autorisasjon, har Statens helsetilsyn bevisbyrden. Dette innebærer at vi må sannsynliggjøre at vilkårene for tilbakekall er oppfylt før vi kan treffe vedtak. Alminnelig sannsynlighetsovervekt er som hovedregel tilstrekkelig. Det vil si at vi legger til grunn det saksforholdet vi mener er mest sannsynlig.

På bakgrunn av det som er beskrevet ovenfor legger Statens helsetilsyn til grunn at du innledet en privat relasjon til pasienten, som du var behandler for. Pasienten var i en sårbar situasjon. Du hadde privat kontakt med pasienten i form av et kafébesøk [REDACTED] 2016. Den private kontakten vedvarte og ble intensivert etter at pasienten ble utskrevet fra [REDACTED] 2017. Vi legger til grunn at kontakten besto i at du hjalp pasienten med å [REDACTED] og arbeid, du bisto i personlige gjøremål og kontakt med [REDACTED] og ruskonsulent. Du hadde samtaler med pasienten og var på besøk hos [REDACTED]. Ved to tilbakefall til rus hadde du samtaler med pasienten og var den [REDACTED] støttet seg til. Kontakten var både personlig og via SMS. Vi legger din forklaring til grunn om at det fra din side ikke var innledet et kjæresteforhold. Kontakten mellom deg og pasienten var imidlertid så omfattende og intim at både pasienten og [REDACTED] pårørende oppfattet forholdet tilsvarende et kjæresteforhold.

Vi finner det ikke bevist at du har tatt pasientens SIM-kort, slettet meldinger på [REDACTED] mobil eller oppsøkt [REDACTED] på arbeidsplassen. Vi finner heller ikke holdepunkter for at det har vært seksuell kontakt mellom dere.

Uforsvarlig virksomhet og grov mangel på faglig innsikt

Kravet til forsvarlig virksomhet er nærmere definert i helsepersonelloven § 4 første ledd, som er sitert ovenfor. Forsvarlighetskravet innebærer blant annet at helsepersonell skal utøve sin virksomhet i tråd med faglige normer og lovbestemte krav for yrkesutøvelsen. Dette fremgår av helsepersonellovens forarbeider i Ot.prp. nr. 13 (1998-99). I dette ligger det ikke bare et faglig krav, men også en etisk standard. Når det gjelder etablering av private relasjoner mellom helsepersonell og pasienter, fremgår følgende på side 175 i ovennevnte forarbeider:

«Helsepersonell som innleder privat intimt forhold til pasienter de har eller nettopp har hatt et pasientforhold til, driver også uforsvarlig virksomhet, i tillegg til at dette kan være et utslag av grov mangel på faglig innsikt.»

Det må forventes at sykepleiere er i stand til å skille klart mellom behandlerrollen og private relasjoner. Privat kontakt hører ikke hjemme i et formalisert behandlingsforhold. En sykepleier må kunne skjelne mellom betydningen av å vise pasienter nærhet, støtte og omsorg, og å bruke behandlingsrelasjonen til å tilfredsstillende pasientens og sykepleierens sosiale behov.

En behandlingsrelasjon er i utgangspunktet et skjevt maktforhold hvor behandleren besitter kompetanse til å hjelpe pasienten med helseproblemer, en kompetanse pasienten ofte vil være avhengig av. Denne maktubalansen er særlig fremtredende i behandlingsrelasjoner hvor helsepersonell yter helsehjelp til pasienter med psykisk sykdom og/eller rusmiddelavhengighet, hvor pasienten ofte vil være i en særlig sårbar situasjon.

Den enkelte sykepleier representerer ikke bare seg selv, men også profesjonen og den allmenne tillit til helsetjenesten. Dersom en sykepleier inviterer til privat kontakt er dette uttrykk for manglende dømmekraft ved at hun/han ikke er i stand til å skjelne mellom sine egne og pasientens behov. Dette er uavhengig av om sykepleieren tar privat kontakt fordi vedkommende bare vil være til hjelp.

Det er bred enighet i de helsefaglige miljøene om at grenseoverskridende atferd er altoverveiende negativ eller ødeleggende for pasientene. Pasienten i denne aktuelle saken hadde problemer på områder som manglende sosialt nettverk og [redacted] er beskrevet å ha [redacted] og fremsto som hjelpetrengende og utrygg. [redacted] var derfor særlig sårbar for de risikomomentene som ligger i å bli utsatt for grenseoverskridende atferd fra sin behandler. Dette var opplysninger som du kjente til og som du burde vært ekstra oppmerksom på, da den private relasjonen var under utvikling. Selv om du hevder at dette ikke var for å få personlige fordeler av relasjonen, så overskred du grensene for pasientens privatliv.

Det fremgår av SMS'en du har referert fra utvekslingen med pasienten, at [redacted] hadde følelser for deg, og at du visste om dem. Likevel hadde du en dialog som for utenforstående, og av pasienten, ble oppfattet som på grensen til seksualisert. Dette var egnet til å misforstå for pasienten, noe du som sykepleier burde forstå og ta hensyn til.

Det private forholdet til pasienten påvirket også din dømmekraft i forhold til å gi pasienten den oppfølgingen [redacted] hadde behov for. Da du fant pasienten liggende på golvet hjemme hos seg, førte det private forholdet til at du ikke gjorde de tiltak som var forventet i en slik situasjon. På grunn av at deres behandlingsforhold var blitt påvirket av det private forholdet, forlot du pasienten uten å orientere deg om hvorvidt det var fare for pasientens liv, eller fare for forverring av [redacted] tilstand.

Etter Statens helsetilsyns vurdering har du, ved å innlede et privat forhold til pasienten, handlet på en måte som er klart i strid med grunnleggende faglige og etiske krav. Vi kan ikke se at den tilsynssaken som det henvises til for sammenligning i din uttalelse, hvor en sykepleier fikk advarsel for å innlede et vennsforhold til en pasient, er relevant i denne sammenheng. Den saken det vises til er ikke sammenlignbar når det gjelder pasientenes individuelle forhold, maktubalansen i forholdet mellom pasient/helsepersonell, eller den private relasjonens karakter.

Vi ser særlig alvorlig på at du, til tross for at du fikk veiledning vedrørende det faglige og etiske dilemmaet du sto overfor, likevel innledet et privat forhold til pasienten. Du har anført at du ikke har oppfattet samtalene du har hatt med din arbeidsgiver, som veiledning. Dette stiller vi oss undrende til. Din arbeidsgiver har hatt samtaler med deg i forbindelse med episoder som arbeidsgiver har vurdert som problematiske i forhold til din rolle som sykepleier. Du har enten ignorert eller ikke forstått faren for alvorlige konsekvenser av å blande sammen rollene som behandler og venn.

Etter vår vurdering har du bedrevet uforsvarlig virksomhet og du har utvist grov mangel på faglig innsikt.

Atferd uforenlig med yrkesutøvelsen

Vurderingstemaet under dette punktet er om din handlemåte innebærer at du er uegnet til å utøve virksomhet som sykepleier på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen, jf. helsepersonelloven § 57.

Med atferd uforenlig med yrkesutøvelsen menes at helsepersonell etter en konkret vurdering kan anses uegnet til å utøve sitt yrke på grunn av handlinger, i eller utenfor tjenesten, som medfører at allmennheten ikke lenger kan ha den nødvendige tilliten til dem.

Sykepleiere er en yrkesgruppe som er særlig avhengig av allmennhetens tillit. Pasienter, pårørende, kollegaer, arbeidsgivere og andre skal kjenne seg trygge på at helsepersonell opptrer profesjonelt og ivaretar pasientens rettigheter, verdighet og integritet. Det stilles derfor strenge krav til helsepersonells integritet. Det enkelte helsepersonell representerer ikke bare seg selv, men også profesjonen og helse- og omsorgstjenesten generelt.

Det å innlede et privat forhold til pasienter innebærer et brudd på helsepersonellens forpliktelser overfor pasientens rettigheter, verdighet og integritet. Statens helsetilsyn har kommet til at dine handlinger er i strid med kravene til etiske holdninger og atferd som forventes av en sykepleier. Etter vår vurdering har du ved dine handlinger opptrådt på en måte som i betydelig grad er egnet til å svekke tilliten til deg som sykepleier, til helsepersonell generelt og helse- og omsorgstjenesten.

På denne bakgrunn har Statens helsetilsyn kommet til at du er uegnet til å utøve virksomhet som sykepleier forsvarlig på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen.

Vurdering av om vi skal tilbakekalle din autorisasjon som sykepleier

I vurderingen over kom vi til at vilkårene for å tilbakekalle din autorisasjon som sykepleier er oppfylt, jf. helsepersonelloven § 57 første ledd. Vi må likevel foreta en samlet vurdering av om din autorisasjon skal tilbakekalles. Formålet med å tilbakekalle en autorisasjon er å bidra til å sikre kvalitet og tillit til helsetjenesten. Det er viktig at allmennheten har nødvendig tillit til helsepersonell og til helsetjenesten. Tilbakekall skal også beskytte nåværende og fremtidige pasienter mot helsepersonell dersom yrkesutøvelsen utgjør en risiko.

Statens helsetilsyn har vurdert om det er en uforholdsmessig reaksjon å tilbakekalle din autorisasjon. Vi ser alvorlig på rollesammenblandingen. Det dreier seg om en svært sårbar pasient og du burde forstått at du utsatte pasienten for en stor belastning ved å privatisere forholdet til [REDAKERT]. Vi legger også vekt på at du fortsatte privatiseringen av forholdet til pasienten, til tross for at din arbeidsgiver ved flere anledninger ga deg veiledning knyttet til temaet rollesammenblanding.

Vi ser positivt på at du har tatt initiativ til behandling hos psykolog og at du i dine uttalelser til oss har vist ny innsikt i at rollesammenblanding er uforsvarlig. Vi vurderer imidlertid at tre konsultasjoner hos psykolog er for lite til at du i tilstrekkelig grad har bearbeidet hendelsene og fått tilstrekkelig innsikt i de bakenforliggende årsakene til tillitsbruddet.

Vi har vurdert om du kan gis en begrenset autorisasjon, men kommet til at det ikke er aktuelt nå. Vi viser til nærmere informasjon om dette nedenfor.

Etter vår vurdering er de aktuelle handlingene av så alvorlig karakter at vi mener det er nødvendig å tilbakekalle din autorisasjon.

Vedtak

Statens helsetilsyn tilbakekaller din autorisasjon som sykepleier i medhold av helsepersonelloven § 57 første ledd. Vi har kommet til at du er uegnet til å utøve ditt yrke som sykepleier forsvarlig på grunn av uforsvarlig virksomhet samt grov mangel på faglig innsikt, og at du er uegnet til å utøve ditt yrke som sykepleier på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen.

Dette betyr at du ikke lenger kan arbeide eller titulere deg som sykepleier.

Vi sender informasjon om vedtaket til aktuelle instanser, se vedlagte kopi. Vedlagt følger også rundskrivet IK-2/2017 «Informasjon til deg som har mistet din autorisasjon eller som har gitt frivillig avkall på den».

Du har rett til å klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra du mottar dette brevet. Vi viser til vedlagte informasjonsskriv som har nærmere opplysninger om reglene for klage.

En eventuell klage sender du til Statens helsetilsyn. Det er Statens helsepersonellnemnd som er klageinstans, jf. helsepersonelloven § 68 andre ledd.

Informasjon om søknad om begrenset autorisasjon

Helsepersonell som har fått tilbakekalt sin autorisasjon, kan søke Statens helsetilsyn om begrenset autorisasjon.

En autorisasjon kan begrenses med ulike vilkår knyttet til de forhold som lå til grunn for tap av autorisasjonen. Slike vilkår kan for eksempel være relatert til arbeidssted, arbeidsoppgaver, oppfølging/veiledning og rapportering til Statens helsetilsyn med mer. Dersom du ønsker det, kan du søke om begrenset autorisasjon. Aktuelle vilkår i ditt tilfelle kan være at:

- Din arbeidsgiver må være kjent med forholdene som lå til grunn for tilbakekallet.
- Du må arbeide i en underordnet stilling under løpende veiledning og supervisjon.
- Du må gå til jevnlig veiledning hos en profesjonell veileder. Din veileder må påta seg å rapportere etter 6 måned til Statens helsetilsyn om status for veiledningen. Deretter vil vi ta stilling til om det er grunnlag for å videreføre vilkåret om veiledning.
- Din arbeidsgiver må påta seg ansvar for å rapportere hver 6. måned til Statens helsetilsyn om din arbeidsutførelse samt ansvar for å rapportere til Statens helsetilsyn ved eventuelle uregelmessigheter i din yrkesutøvelse.

Ved en slik søknad må vi ha en skriftlig bekreftelse på at du har mottatt et konkret arbeidstilbud, hvor din arbeidsgiver bekrefter å kjenne forholdene som lå til grunn for

tilbakekallet, og at du har fått tilbud om en underordnet stilling. Vi må i tillegg ha bekræftelse fra din nærmeste leder, samt fra din veileder, på at de aksepterer ovennevnte vilkår.

Når det gjelder tilbudet fra [REDACTED], finner vi det ikke dokumentert at oppfølgingen og rammene rundt denne stillingen vil være tilstrekkelig til å kunne gi deg en begrenset autorisasjon i den aktuelle stillingen.

Med hilsen

[REDACTED]
assisterende direktør

[REDACTED]
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift

Vedlegg:

Kopi av melding til aktuelle instanser
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak
Rundskriv IK-2/2017

Kopi til:

Fylkesmannen [REDACTED]

Advoka [REDACTED]

Sladdet kopi til:

Pasient- og brukerombudet [REDACTED]

Juridisk saksbehandler: seniorrådgiver [REDACTED]

Helsefaglig saksbehandler: seniorrådgiver [REDACTED]